

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีทั้ง 2 เขต ปีการศึกษา 2556 คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1 จำนวน 1,325 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1, 2556) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 จำนวน 1,507 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2, 2556) รวมประชากรทั้งหมด 2,832 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 302 คน และครูจำนวน 2,530 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คำนวณขนาดจากสูตรยามาเน (Yamane, 1967, pp.886-887) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ .05 (สุรวิทย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 445) รวมทั้งสิ้น 350 คนและสุ่มแบบชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษาที่สังกัด เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 105 คน ครูจำนวน 245 คน ดังนี้

- 2.1 คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด
- 2.2 จำแนกประชากรออกตามขนาดสถานศึกษาและตำแหน่ง
- 2.3 คำนวณตัวอย่างแต่ละกลุ่มตามสัดส่วนของประชากร

2.4 สุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย

2.5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างแสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 ประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดสถานศึกษาที่สังกัด

ขนาดของ สถานศึกษา	ประชากร		รวม	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	ครู	ผู้บริหาร		ครู	ผู้บริหาร	
ขนาดเล็ก	648	137	785	62	47	109
ขนาดกลาง	937	94	1,031	91	33	124
ขนาดใหญ่	945	71	1,016	92	25	117
รวม	2,530	302	2,832	245	105	350

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scales) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีการของลิคเคิร์ท (Likert) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 107 - 108) ดังนี้

- | | | |
|---|---------|---------------------------------|
| 5 | หมายถึง | มีการปฏิบัติตนในระดับมากที่สุด |
| 4 | หมายถึง | มีการปฏิบัติตนในระดับมาก |
| 3 | หมายถึง | มีการปฏิบัติตนในระดับปานกลาง |
| 2 | หมายถึง | มีการปฏิบัติตนในระดับน้อย |
| 1 | หมายถึง | มีการปฏิบัติตนในระดับน้อยที่สุด |

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(rating scales) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีการของลิคเคิร์ท (Likert) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 107 - 108) ดังนี้

- | | | |
|---|---------|---|
| 5 | หมายถึง | มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด |
| 4 | หมายถึง | มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในระดับมาก |
| 3 | หมายถึง | มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง |
| 2 | หมายถึง | มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในระดับน้อย |
| 1 | หมายถึง | มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด |

ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี
2. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถาม เพื่อนำความรู้และแนวคิดที่ได้มาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามโดยอาศัยหลักการ แนวคิดและทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามข้อ 1 และ 2
4. นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ระเบียบวิธีวิจัย และมีประสบการณ์ทางการวิจัย จำนวน 5 คน ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องของหัวข้อคำถามและตัวแปรที่ต้องการวัด แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
2. นำผลไปวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence : IOC) โดยกำหนดค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.50 - 1.00 ซึ่งได้ค่าความสอดคล้อง 0.80 - 1.00
3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจโดยผู้เชี่ยวชาญไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุง

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงแล้วไปดำเนินการทดลองใช้ (try out) กับครู และผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

5. วิเคราะห์และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งกำหนดค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.70 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.965

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก คณะบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ตามจำนวนที่สุ่มตัวอย่างไว้
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง
3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล
4. นำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และถูกต้องนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2. การวิเคราะห์ข้อมูลโปรแกรมสำเร็จรูป มีลำดับดำเนินการ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (mean : $\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) โดยมีการแปลงความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยดังนี้ (รวิวรรณ ชินะตระกูล, 2540, หน้า 210)

ค่าเฉลี่ย	ระดับการปฏิบัติ
4.50 – 5.00	การปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพ/ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในอยู่ระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	การปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพ/ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	การปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพ/ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	การปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพ/ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 การปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพ/ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (simple correlation) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีเกณฑ์การหาระดับความสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มาแปลผล ดังนี้

0.80 - 1.00 หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สูงมาก

0.60 - 0.79 หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ค่อนข้างสูง

0.40 - 0.59 หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ปานกลาง

0.20 - 0.39 หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ค่อนข้างต่ำ

0.00 - 0.19 หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ต่ำมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เป็นตัวแทนของประชากร โดยใช้สูตรของ ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (สุวรรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 445)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ แทน 0.05

2. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ในด้านการบริหารแหล่งเรียนรู้ จำนวน 5 คน พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้ (สุริย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 94)

+1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้น เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้น เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

- 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้น ไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

แล้ว นำคะแนนมาแทนค่าในสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาตาม
ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

R แทน ค่าคะแนนความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ถ้าดัชนี IOC คำนวณได้มากกว่า หรือเท่ากับ 0.50 ข้อคำถามนั้น เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.50 ข้อคำถามนั้น ถูกตัดออกไป หรือต้องปรับปรุงใหม่

3. ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 132)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อคำถาม

S_i^2 แทน ความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนทั้งฉบับ

4. ค่าร้อยละ (สุวรรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 95)

$$\text{ร้อยละ (percentage)} = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ f แทน ความถี่

n แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

5. ค่าเฉลี่ย (mean) คำนวณจากสูตร (เกษม สาทรรายทิพย์, 2540, หน้า 224 – 227)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\sum$ แทน ผลรวม

X แทน ค่าหรือคะแนนของข้อมูล

n แทน จำนวนข้อมูล

6. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) คำนวณจากสูตร (บุญธรรม กิจปรีดา
บริสุทธิ, 2542, หน้า 281)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x แทน คะแนนแต่ละข้อ

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

7. การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (simple correlation) จากสูตร

$$r_{xy} = \frac{n \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[n \sum X^2 - (\sum X)^2][n \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ x และตัวแปรที่ y
	n	แทน	จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนของตัวแปรที่ x
	$\sum y$	แทน	ผลรวมของคะแนนของตัวแปรที่ y
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของตัวแปร x
	$\sum y^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองของตัวแปร y
	$\sum xy$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างตัวแปร x และตัวแปร y